

V Bruseli 15. 6. 2016
COM(2016) 402 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o potravinách určených pre športovcov

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Trh s potravinami pre športovcov	4
2.1.	Výrobky prítomné na trhu, veľkosť trhu, hodnota a ceny.....	4
2.2.	Štruktúra trhu, distribučné reťazce.....	5
2.3.	Umiestňovanie potravín pre športovcov na trh	5
3.	Chápanie zo strany spotrebiteľa a spotrebné návyky	6
4.	Prehľad platného práva v oblasti potravín pre športovcov do 20. júla 2016	7
4.1.	Potraviny pre športovcov klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely	7
4.2.	Potraviny pre športovcov klasifikované ako potraviny na bežnú spotrebu a upravené príslušnými horizontálnymi predpismi potravinového práva	8
5.	Zmeny zavedené nariadením o potravinách pre osobitné skupiny	9
6.	Zhrnutie aspektov týkajúcich sa potravín pre športovcov po 20. júli 2016	9
6.1.	Hľadiská potravinovej bezpečnosti	9
6.2.	Aspekty týkajúce sa informácií pre spotrebiteľa.....	10
6.3.	Aspekty týkajúce sa zloženia	11
6.4.	Aspekty týkajúce sa oznamovania vyžadovaného príslušnými vnútroštátnymi orgánmi	12
6.5.	Ďalšie aspekty	12
7.	Zhrnutie stanovísk príslušných vnútroštátnych orgánov a zainteresovaných strán ...	13
8.	Záver	14

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o potravinách určených pre športovcov

1. Úvod

Touto správou sa má splniť povinnosť Komisie stanovená v článku 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 609/2013 o potravinách určených pre dojčatá a malé deti, potravinách na osobitné lekárske účely a o celkovej náhrade stravy na účely regulácie hmotnosti (ďalej len „nariadenie o potravinách pre osobitné skupiny“)¹. Podľa tohto článku sa od Komisie vyžaduje, aby po konzultácii s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (EFSA) predložila Európskemu parlamentu a Rade správu o tom, či sú potrebné ustanovenia o potravinách určených pre športovcov (ďalej len „potraviny pre športovcov“).

Požiadavka predložiť túto správu súvisí s tým, že nariadením o potravinách pre osobitné skupiny sa k 20. júlu 2016 zrušuje rámec o potravinách na osobitné výživové účely². Tento rámec bol vytvorený smernicou Rady³ v roku 1989 a dokončený prepracovanou smernicou 2009/39/ES.

Potraviny pre športovcov sa môžu v súčasnosti klasifikovať buď 1. ako „potraviny určené na osobitné výživové účely“ v súlade so smernicou 2009/39/ES, alebo 2. ako potraviny na bežnú spotrebu upravené príslušnými horizontálnymi predpismi potravinového práva. V rozsahu pôsobnosti nariadenia o potravinách pre osobitné skupiny nie sú zahrnuté potraviny pre športovcov, pretože je zamerané na potraviny pre určité zraniteľné skupiny spotrebiteľov.

Vzhľadom na to, že potraviny pre športovcov už nebude možné kategorizovať ako potraviny určené na osobitné výživové účely, budú tento typ potravín od 20. júla 2016 upravovať výlučne horizontálne predpisy potravinového práva.

Táto správa sa zameriava na prípadné dôsledky zmeny postavenia potravín pre športovcov.

Vychádza z trhovej štúdie, ktorú realizovalo konzorcium pre hodnotenie potravinového reťazca (Food Chain Evaluation Consortium, FCEC) (ďalej len „štúdia FCEC“)⁴ od januára 2015 do júna 2015. Táto štúdia obsahuje podrobnejšie informácie o zisteniach predložených v tejto správe. V kontexte prípravy tejto správy prebehli konzultácie s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a inými zainteresovanými stranami.

Európska komisia uskutočnila konzultácie s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (EFSA), ktorý poskytol vedeckú a technickú pomoc týkajúcu sa potravín pre športovcov⁵. Úrad EFSA zhromaždil existujúce vedecké odporúčania z oblasti

¹ Ú. v. EÚ L 181, 29.6.2013, s. 35.

² Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2009, s. 21.

³ Smernica Rady o aproximácii právnych predpisov členských štátov, ktoré sa týkajú potravín na určité nutričné využitie, Ú. v. ES L 186, 30.6.1989, s. 27.

⁴ Štúdia o potravinách určených pre športovcov – Záverečná správa – konzorcium pre hodnotenie potravinového reťazca (FCEC) – http://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/special_groups_food/sportspeople/index_en.htm.

⁵ EFSA, Technická správa o vedeckej a technickej pomoci vo vzťahu k potravinám určeným pre športovcov schválená 24. septembra 2015, <http://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/871e>.

výživových a zdravotných tvrdení a dietetických referenčných hodnôt pre dospelých, ktoré sa týkajú športovcov, a informoval Komisiu, že jeho následné odporúčanie sa neliši od odporúčaní uvedených v správe Vedeckého výboru pre potraviny o zložení a špecifikácii potravín určených na splnenie nárokov na výživu pri intenzívnej svalovej námahe, najmä pre športovcov⁶, ktorá bola prijatá v roku 2001.

2. TRH S POTRAVINAMI PRE ŠPORTOVCOV

Potraviny pre športovcov nie sú v právnych predpisoch EÚ vymedzené. Na účely tejto správy, pričom sa zohľadňuje aj analýza vykonaná v kontexte štúdie FCEC, sa použili tieto vymedzenia pojmov:

- **potraviny pre športovcov:** všetky potravinové výrobky určené pre športovcov bez ohľadu na právne predpisy EÚ, na základe ktorých sa umiestňujú na trh,
- **športovci:** osoby, ktoré sa venujú športu raz týždenne alebo častejšie⁷,
- **príležitostní športovci:** osoby, ktoré sa venujú športu menej ako raz za týždeň alebo sa mu vôbec nevenujú⁸.

2.1. Výrobky prítomné na trhu, veľkosť trhu, hodnota a ceny

Rôzne zainteresované strany a vedecké orgány si v minulosti na vlastné účely zaviedli rôzne kategorizácie potravín pre športovcov⁹. V štúdií FCEC^{10, 11} sa zohľadnili tieto kategorizácie a súčasný trh a boli určené tieto tri kategórie potravín pre športovcov: 1. nápoje pre športovcov; 2. (proteínové) výrobky na posilňovanie a budovanie svalov a ich obnovenie po cvičení a 3. energetické výrobky a výrobky zvyšujúce výkon a výrobky na priebežné dopĺňanie látok u športovcov.

Trh s výživou a nápojmi pre športovcov v rámci celej EÚ mal v roku 2014 hodnotu 3,07 miliardy EUR (hodnota maloobchodného predaja)^{12, 13}. Trh s potravinami pre športovcov na úrovni EÚ vzrástol od roku 2009 do roku 2014 o 11,2 %, čo sa rovná kumulovanej ročnej miere rastu 2,2 %. Hnacou silou tohto rastu boli najmä proteínové výrobky, ktorých objem vzrástol za uvedené obdobie o 68 %. Objem

⁶ Vedecký výbor pre potraviny vo svojej správe dospel k záveru, že „konceptia vyváženej stravy je pre športovcov základnou výživovou požiadavkou“. Ďalej v nej objasnil, že „pri zohľadnení aspektov intenzívnej svalovej námahy (...) môžu byť určité potraviny a zložky potravín pre jednotlivcov väčším prínosom, ako je uvedené v odporúčaných dietetických usmerneniach pre všeobecnú populáciu“, a uviedol niektoré stanoviská týkajúce sa charakteru a základného zloženia potravín pre športovcov, 28. februára 2001 http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out64_en.pdf.

⁷ Na účely spotrebiteľského prieskumu zahŕňalo vymedzenie pojmu „športovci“ požiadavku konzumovania potravín pre športovcov najmenej raz za posledný rok, štúdia FCEC, časť 3.3.1.

⁸ Štúdia FCEC, časť 3.3.1.

⁹ Štúdia FCEC, časť 3.1.1.1.

¹⁰ Štúdia FCEC, časť 3.1.1.2, tabuľka 3.1.

¹¹ Existujú určité prípady hraničných výrobkov, ktoré môžu použiť športovci a mohli by vyvolať dojem, že sú predmetom záujmu športovcov. Vzhľadom na ich určenie pre všeobecnú populáciu sa však pri analýze trhu v kontexte štúdie FCEC takéto výrobky napriek tomu nepovažujú za potraviny pre športovcov (štúdia FCEC, časť 3.1.1.3).

¹² Štúdia FCEC na základe údajov z prieskumu Euromonitor, časti 3.2.1.1.

¹³ Najväčšie trhy členských štátov boli: 1. Spojené kráľovstvo (732 miliónov EUR); 2. Španielsko (491 miliónov EUR); 3. Nemecko (452 miliónov EUR); 4. Taliansko (358 miliónov EUR); 5. Švédsko (185 miliónov EUR); 6. Holandsko (153 miliónov EUR); a 7. Francúzsko (128 miliónov EUR), štúdia FCEC na základe údajov z prieskumu Euromonitor, časť 3.2.1.1.

energetických výrobkov a výrobkov zvyšujúcich výkon vzrástol o 54 %, pričom objem nápojov pre športovcov sa znížil o 8 %¹⁴.

Počet potravinových výrobkov pre športovcov, ktoré sú prítomné na trhu, je možné odhadnúť na základe miery inovácie na úrovni EÚ¹⁵ v rozsahu od približne 20 000 do 30 000, pričom najviac výrobkov je v kategórii proteínových potravín pre športovcov¹⁶.

Z hľadiska trhovej hodnoty v EÚ patrí 61 % všetkých potravín pre športovcov do kategórie nápoje pre športovcov, 26 % medzi proteínové výrobky a 13 % medzi energetické a výrobky a výrobky na zvýšenie výkonu¹⁷.

Spotrebiteľská cena potravín pre športovcov je v rámci rôznych distribučných kanálov takmer rovnaká. Veľkoobchodná cena, za ktorú výrobca predáva do rôznych distribučných kanálov, sa však môže výrazne líšiť. Kategóriou s najvyššou cenou sú jednoznačne (proteínové) výrobky na posilňovanie a budovanie svalov a ich obnovenie po cvičení, za nimi nasledujú výrobky na zvýšenie výkonu a výrobky na priebežné dopĺňanie látok u športovcov. Kategóriou potravín pre športovcov s najnižšou cenou je kategória nápoje pre športovcov¹⁸.

2.2. Štruktúra trhu, distribučné reťazce

Zo zistení vyplýva, že na trhu nápojov pre športovcov dominujú veľké nadnárodné spoločnosti, kým malé a stredné podniky¹⁹ sa v plnej miere alebo prevažne zameriavajú na výživu pre športovcov²⁰.

61,2 % príležitostných športovcov a 44,3 % športovcov považovalo za najdôležitejší distribučný reťazec potravín pre športovcov supermarket/predajne so zmiešaným tovarom a za druhý najdôležitejší športové supermarket. Dôležitosť kanálov online a internetu napriek tomu nie je pri nákupe potravín pre športovcov významná, ale príležitostní športovci ich využívajú vo vyššej miere ako športovci²¹. Medzi ďalšie distribučné reťazce pre potraviny pre športovcov patria špecializované predajne, lekárne a fitnesscentrá²².

2.3. Umiestňovanie potravín pre športovcov na trh

Zistilo sa, že jednu z najvýznamnejších marketingových techník v danom odvetví sú informácie na štítku²³. Informácie na štítku sa môžu týkať 1. predajného označenia: zreteľného opisu funkcie výrobkov (napr. „energetické tyčinky“); 2. značky a balenia

¹⁴ Štúdia FCEC, časť 3.2.1.1.

¹⁵ „Metóda, ktorá bola určená ako najvhodnejšia na odhadnutie počtu potravinových výrobkov určených pre športovcov, je založená na inovácii. Podľa respondentov v tomto sektore predstavuje inovácia na úrovni EÚ z hľadiska nových výrobkov od 8 % do 12 % výrobkov na trhu v danom roku.“, štúdia FCEC, časť 3.1.1.4.

¹⁶ Štúdia FCEC, časť 3.1.1.4.

¹⁷ Štúdia FCEC, časť 3.1.1.5, tabuľka 3.4.

¹⁸ Štúdia FCEC, časť 3.1.3.

¹⁹ Odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 o vymedzení pojmu mikropodniky, malé a stredné podniky, Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36.

²⁰ Štúdia FCEC, časť 3.2.1.4, tabuľka 3.13.

²¹ Štúdia FCEC, časť 3.3.2, obrázok 3 – 7.

²² Štúdia FCEC, časť 3.3.2.

²³ Medzi ďalšie marketingové techniky používané v súvislosti s potravinami pre športovcov patria: sponzorovanie športových podujatí, odporúčanie známymi športovcami, reklama v špecializovanej tlači a mainstreamových médiách, ústne podávanie informácií o výrobkoch medzi spotrebiteľmi, internetový marketing a internetová komunikácia, štúdia FCEC, časť 3.3.3.

(napr. použitie fotografií športovcov); 3. zrozumiteľného návodu na použitie (napr. „počas fyzickej činnosti alebo po nej“); 4. zloženia a prísad; 5. použitia informácií, ako sú „vysokoenergetický“, „zdroj glukózy“; 6. použitia informácií naznačujúcich priaznivé účinky na zdravie športovcov vo vzťahu k určitým charakteristikám výrobku.

Športovci a príležitostní športovci označili tieto prvky na štítku za dôležité: zloženie výrobku s následným uvedením očakávaných výsledkov/účinkov a návodu na spotrebu, vedľajšie účinky, upozornenia na prípadné predávkovania a použitie prírodných zložiek/prirodzených postupov pri príprave²⁴. Pri hodnotení dôležitosti uvedených informácií sa však záujmy týchto dvoch skupín spotrebiteľov mierne líšia. Získanie informácií o očakávaných výsledkoch alebo účinkoch výrobku je napríklad dôležitejšie pre športovcov, kým príležitostných športovcov viac zaujímajú vedľajšie účinky alebo použitie prírodných prísad²⁵.

3. CHÁPANIE ZO STRANY SPOTREBITEĽA A SPOTREBNÉ NÁVYKY

Športovci a príležitostní športovci sú vo veľmi odlišnej miere informovaní o svojich výživových potrebách vo vzťahu športovej činnosti a majú odlišnú úroveň vedomostí o výrobkoch a ich vlastnostiach²⁶. Čím všeobecnejšie je určené použitie potravín pre športovcov, tým širšie je ich používanie v rámci odlišných skupín spotrebiteľov²⁷.

Športovci konzumujú viac potravín pre športovcov v súvislosti so športom než s inými činnosťami²⁸ a sú ochotní minúť viac na tieto výrobky, než príležitostní športovci²⁹. V prípade spotreby, ktorá nesúvisí so športom ani fyzickými činnosťami, je trend opačný³⁰. Potraviny pre športovcov konzumuje v súvislosti s fyzickou námahou inou ako športom menej športovcov než príležitostných športovcov³¹. Hlavnými dôvodmi, ktoré uviedli obe skupiny spotrebiteľov vo vzťahu k spotrebe potravín pre športovcov³², sú zvýšenie a obnovenie energie.

Dôvody na konzumáciu sa napriek tomu nemusia nevyhnutne odraziť v určenom použití potravín pre športovcov, čo platí najmä pre príležitostných športovcov³³.

²⁴ 28 % zoznam zložiek, 19 % očakávané výsledky alebo účinky, 18 % návod na spotrebu, 14 % vedľajšie účinky, 13 % upozornenia na prípadné predávkovania a 9 % použitie prírodných zložiek alebo prirodzených postupov pri príprave, štúdia FCEC, časť 3.3.3, obrázok 3-8.

²⁵ Štúdia FCEC, časť 3.3.3, obrázok 3 – 9.

²⁶ Štúdia FCEC, časť 3.3.1.

²⁷ Štúdia FCEC, časť 3.3.1.1.

²⁸ Potraviny pre športovcov v súvislosti so športovými činnosťami konzumuje 68 % športovcov v porovnaní s len 15,6 % príležitostných športovcov, štúdia FCEC, časť 3.3.1.1, obrázok 3-3.

²⁹ Štúdia FCEC, časť 3.3.1.2.

³⁰ 57,7 % príležitostných športovcov používa potraviny pre športovcov bez súvislosti so športom alebo fyzickou činnosťou, pričom v prípade športovcov je to len 16,1 %, štúdia FCEC, časť 3.3.1.1, obrázok 3 – 3.

³¹ 15,9 % športovcov uviedlo, že konzumujú potraviny pre športovcov v súvislosti s fyzickou námahou inou než šport, v porovnaní s 26,7 % príležitostných športovcov, štúdia FCEC, časť 3.3.1.1, obrázok 3 – 3.

³² Prílohy štúdie FCEC, Spotrebiteľský prieskum, časť 6.5, obrázok 6 – 9.

³³ Príležitostní športovci konzumujú 20 % výrobkov na zvýšenie výkonnosti a 14,6 % proteínových výrobkov v súvislosti s telesným a duševným zdravím. Ako najdôležitejší dôvod konzumácie výrobkov v oblasti nápojov pre športovcov boli uvedené chuťové preferencie (24 % príležitostných športovcov a 9,4 % športovcov; percentá, ktoré potvrdzujú a zdôvodňujú snahu, ktorú venujú prevádzkovatelia predovšetkým inovácii z hľadiska chuti a príchuti). 11,5 % príležitostných športovcov uviedlo chuťové preferencie ako dôvod na konzumovanie energetických tyčín pre športovcov v porovnaní so 4,8 %

Informácie o určitých výživových charakteristikách potravín pre športovcov a ich priaznivých účinkoch na zdravie športovcov sa môžu uviesť v súlade s článkom 9 smernice 2009/39/ES ako záväzná požiadavka, ak sú potraviny pre športovcov klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, alebo ako schválené tvrdenie v súlade s nariadením (ES) č. 1924/2006³⁴, ak sú potraviny pre športovcov klasifikované ako potraviny na bežnú spotrebu a upravujú ich horizontálne predpisy potravinového práva. Spotrebitelia preto obvykle nemajú žiadne prostriedky, aby určili, v rámci ktorých právnych predpisov sa tieto informácie poskytujú a či tvrdenie je alebo nie je schválené podľa postupu stanoveného v nariadení (ES) č. 1924/2006³⁵. Zistenia spotrebiteľského prieskumu ukazujú, že dôvera spotrebiteľov v neschválené tvrdenia nie je nižšia, než je ich dôvera v schválené tvrdenia³⁶. Aj keď sa na základe spotrebiteľského prieskumu zistilo, že informácie o očakávaných výsledkoch alebo účinkoch potravín pre športovcov sú pre športovcov dôležité³⁷, vplyv prítomnosti tvrdenia pri nákupe potravín pre športovcov môže byť otázný³⁸.

4. PREHEAD PLATNÉHO PRÁVA V OBLASTI POTRAVÍN PRE ŠPORTOVCOV DO 20. JÚLA 2016

Potraviny pre športovcov musia byť v súlade s ustanoveniami uvedenými v nariadení (ES) č. 178/2002³⁹ (tzv. všeobecné potravinové právo). V dôsledku možnosti klasifikovať potraviny pre športovcov buď 1. ako potraviny určené na osobitné výživové účely v súlade so smernicou 2009/39/ES do 20. júla 2016, kedy bude táto smernica zrušená, alebo 2. ako potraviny na bežnú spotrebu upravené príslušnými horizontálnymi predpismi potravinového práva, sa však prístup k potravinám pre športovcov v jednotlivých členských štátoch odlišuje. Niektoré členské štáty vyžadujú oznamovanie potravín pre športovcov klasifikovaných ako potraviny určené na osobitné výživové účely v súlade so smernicou 2009/39/ES a stanovili ďalšie osobitné predpisy (napr. v oblasti vymedzenia, zloženia, označovania). V prípade potravín pre športovcov, ktoré nie sú klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely a ktoré sú upravené horizontálnymi predpismi, môžu členské štáty vyžadovať oznámenie na vnútroštátnej úrovni v zmysle právnych predpisov pre obohatené potraviny a výživové doplnky⁴⁰.

4.1. Potraviny pre športovcov klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely

Potraviny pre športovcov môžu byť klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, ak sú v súlade s vymedzením stanoveným v smernici 2009/39/ES. Takéto potraviny sa vymedzujú ako potraviny, ktoré 1. sú výsledkom osobitného zloženia alebo procesu výroby; 2. sú jednoznačne rozoznateľné od potravín na bežnú

športovcov, ktorí konzumujú tieto výrobky najmä v súvislosti so zvýšením (27 %) a obnovením (24 %) energie, prílohy štúdie FCEC, Spotrebiteľský prieskum, časť 6.5, obrázok 6 – 9.

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 z 20. decembra 2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach o potravinách, Ú. v. EÚ L 404, 30.12.2006, s. 9.

³⁵ Štúdia FCEC, časť 3.3.3.

³⁶ Štúdia FCEC, časť 3.3.3, štúdia FCEC, prílohy, Spotrebiteľský prieskum, časť 6.10, tabuľka 6.3.

³⁷ Štúdia FCEC, časť 3.3.3, obrázok 3 – 9.

³⁸ Štúdia FCEC, prílohy, Spotrebiteľský prieskum, časť 6.11, tabuľka 6.4.

³⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín, Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁴⁰ Štúdia FCEC, časť 3.4.1.1.

spotrebu; 3. sú vhodné na uvedený výživový účel; a 4. umiestňujú na trh takým spôsobom, ktorý túto vhodnosť naznačuje.

V článku 3 smernice 2009/39/ES je stanovená všeobecná požiadavka, aby boli podstata alebo zloženie dotknutých potravín také, aby bol výrobok vhodný na určený osobitný výživový účel. V článku 4 smernice 2009/39/ES sa stanovuje požiadavka, aby sa v jej rámci prijali ďalšie osobitné smernice pre určité skupiny potravín na osobitné výživové účely, okrem iného pre „potraviny určené na splnenie nárokov na výživu pri intenzívnej svalovej námahe, najmä pre športovcov“. Od roku 1989, kedy sa stanovil pojem „potraviny určené na osobitné výživové účely“, sa však neprijali žiadne takéto osobitné predpisy pre potraviny pre športovcov. V dôsledku toho musia byť tieto výrobky, ak sú klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, v súlade výlučne so všeobecnejšími ustanoveniami smernice 2009/39/ES.

V článku 9 smernice 2009/39/ES sa všeobecne vyžaduje, aby boli potraviny určené na osobitné výživové účely v súlade s požiadavkami na označovanie stanovenými v smernici 2000/13/EC o označovaní, prezentácii a reklame potravín⁴¹ (smernica 2000/13/ES sa nahradila nariadením (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom⁴²). Okrem toho boli v smernici 2009/39/ES stanovené niektoré osobitné požiadavky na označovanie a zloženie týchto výrobkov, ktoré budú podrobne analyzované v 6. kapitole tejto správy. Za kontrolu súladu potravín určených na osobitné výživové účely s ustanoveniami smernice 2009/39/ES sú zodpovedné príslušné vnútroštátne orgány.

4.2. Potraviny pre športovcov klasifikované ako potraviny na bežnú spotrebu a upravené príslušnými horizontálnymi predpismi potravinového práva

Ak potraviny pre športovcov nie sú klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, môže sa vyžadovať, aby boli v súlade s príslušnými požiadavkami niektorých z týchto horizontálnych opatrení potravinového práva: 1. nariadenie (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach o potravinách; 2. nariadenie (ES) č. 1925/2006 o pridávaní vitamínov a minerálnych látok a niektorých ďalších látok do potravín⁴³ (tzv. obohatené potraviny); 3. nariadenie (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom; 4. smernica 2002/46/ES o potravinových doplnkoch⁴⁴, a 5. nariadenie (ES) č. 258/97 o nových potravinách a nových prídavných látkach⁴⁵ (toto nariadenie sa zruší k 1. januáru 2018 nariadením (EÚ) 2015/2283 o nových potravinách⁴⁶). V porovnaní s legislatívnym rámcom

⁴¹ Smernica 2000/13/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín, Ú. v. ES L 109, 6.5.2000, s. 29.

⁴² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004, Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18.

⁴³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1925/2006 z 20. decembra 2006 o pridávaní vitamínov a minerálnych látok a niektorých ďalších látok do potravín, Ú. v. EÚ L 404, 30.12.2006, s. 26.

⁴⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/46/ES z 10. júna 2002 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinových doplnkov, Ú. v. ES L 183, 12.7.2002, s. 51.

⁴⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 258/97 z 27. januára 1997 o nových potravinách a nových prídavných látkach, Ú. v. ES L 43, 14.2.1997, s. 1.

⁴⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2283 z 25. novembra 2015 o nových potravinách, Ú. v. EÚ L 327, 11.12.2015, s. 1.

smernice 2009/39/ES existujú rozdiely v tom, ako a ktoré informácie je možné poskytnúť spotrebiteľovi, a v zložení dotknutého výrobku. Tieto rozdiely budú podrobne analyzované v 6. kapitole tejto správy.

5. ZMENY ZAVEDENÉ NARIADENÍM O POTRAVINÁCH PRE OSOBITNÉ SKUPINY

V roku 2011 prijala Komisia legislatívny návrh s cieľom zjednodušiť právny rámec upravujúci potraviny určené na osobitné výživové účely⁴⁷. Cieľom návrhu bolo zrušiť koncepciu potravín určených na osobitné výživové účely zrušením smernice 2009/39/ES vrátane osobitných smerníc prijatých v tomto rámci, a jej nahradením novým rámcom, ktorý zahŕňa len potraviny pre určité zraniteľné skupiny spotrebiteľov, pre ktoré boli odôvodnené osobitné predpisy týkajúce sa zloženia a informácií. Táto zmena sa osobitne týkala potravín pre športovcov, pretože bolo veľmi často ťažké porozumieť, či sa určitý potravinový výrobok musí považovať za potravinu určenú na osobitné výživové účely pre športovcov alebo potravinu na bežnú spotrebu obohatenú určitými živinami so zdravotným tvrdením zameraným na športovcov. Viedlo to tiež k situácii, že bolo hlásené vyhľadávanie najvýhodnejších právnych predpisov (tzv. legislation shopping), kedy si prevádzkovatelia podľa toho, ako sa im to hodilo, vyberali, či budú postupovať v súlade so smernicou 2009/39/ES alebo s inými horizontálnymi predpismi v oblasti potravinového práva, ako je opísané v kapitole 4 bode 4.2.

Na základe posúdenia vplyvu, ktoré vykonala Komisia pri príprave svojho návrhu, sa z jeho rozsahu pôsobnosti vylúčili potraviny pre športovcov⁴⁸. V návrhu v dôsledku toho predpokladalo, že potraviny pre športovcov aktuálne umiestnené na trhu v súlade so smernicou 2009/39/ES by mali byť po 20. júli 2016, keď nadobudne účinnosť nariadenie o potravinách pre osobitné skupiny, v súlade s inými zodpovedajúcimi horizontálnymi predpismi potravinového práva EÚ.

6. ZHRNUTIE ASPEKTOV TÝKAJÚCICH SA POTRAVÍN PRE ŠPORTOVCOV PO 20. JÚLI 2016

V tejto kapitole sa uvádza podrobná analýza toho, aký vplyv by mala úprava potravín pre športovcov, ktoré sú v súčasnosti klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, v zmysle horizontálnych predpisov v oblasti potravinového práva bez osobitných právnych predpisov po 20. júli 2016 (po zrušení smernice 2009/39/ES), a či sú osobitné právne predpisy pre dotknuté výrobky potrebné. V prípade potravín pre športovcov, ktoré sa v súčasnosti považujú za potraviny na bežnú spotrebu upravené príslušnými horizontálnymi predpismi potravinového práva, by nenastala žiadna zmena.

6.1. Hľadiská potravinovej bezpečnosti

V článku 14 všeobecného potravinového práva sa vyžaduje, aby sa potraviny neumiestňovali na trh, ak sú nebezpečné, a sú v ňom uvedené požiadavky, ako stanoviť, či je potravina nebezpečná. Podľa článku 17 všeobecného potravinového

⁴⁷ Európska komisia, 2011, *Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o potravinách určených pre dojčatá a malé deti a o potravinách na osobitné lekárske účely*, KOM(2011) 353.

⁴⁸ Pracovný dokument útvarov Komisie, posúdenie vplyvu ako sprievodný dokument k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o potravinách určených pre dojčatá a malé deti a o potravinách na osobitné lekárske účely, http://ec.europa.eu/food/safety/docs/labelling_nutrition-special_groups_food-impact_assessment_en.pdf.

práva sú za zabezpečenie súladu s týmito ustanoveniami zodpovední prevádzkovatelia potravinárskych podnikov a za ich presadzovanie sú zodpovedné členské štáty. Tieto ustanovenia sa už dnes vzťahujú na potraviny pre športovcov, pretože sa vzťahujú na všetky ostatné potraviny.

Po zohľadnení tejto skutočnosti nenastanú pre potraviny pre športovcov, ktoré sú v súčasnosti klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, žiadne zmeny z hľadiska všeobecných bezpečnostných požiadaviek, keď ich budú upravovať horizontálne predpisy potravinového práva.

6.2. Aspekty týkajúce sa informácií pre spotrebiteľa

V súčasnosti musia byť potraviny pre športovcov, ktoré sú klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, v porovnaní s potravinami pre športovcov, ktoré nie sú takto klasifikované, v súlade s ďalšími a osobitnými požiadavkami, ktoré sa týkajú informácií. Po 20. júli 2016 je možné vývoj týkajúci sa potravín pre športovcov, opísať nižšie uvedeným spôsobom.

Informácie o jednotlivých výživových charakteristikách potravín pre športovcov a vhodnosti

V súlade s článkom 9 smernice 2009/39/ES je povinné uviesť jednotlivé výživové vlastnosti a prvky zloženia alebo osobitný výrobný proces, ktorý dodáva výrobkom konkrétne výživové vlastnosti. Okrem toho sa v smernici 2009/39/ES vyžaduje, aby sa potraviny určené na osobitné výživové účely umiestnili na trh takým spôsobom, ktorý naznačuje vhodnosť pre uvádzané výživové účely. Takéto informácie uvedené v súlade so smernicou 2009/39/ES môžu obsahovať informácie o prínose z hľadiska výživy a zdravia, v ich prípade sa však nevyžaduje žiadne schválenie.

Po 20. júli 2016 sa budú musieť spotrebiteľské informácie o potravinách pre športovcov uvádzať v súlade s nariadením (EÚ) č. 1169/2011. Okrem toho informácie spadajúce do vymedzenia pojmu výživových a zdravotných tvrdení uvádzaných pri týchto výrobkoch na dobrovoľnej báze budú musieť byť v súlade s nariadením (ES) č. 1924/2006. V dôsledku toho sa budú môcť na potravinách pre športovcov uvádzať len výživové a zdravotné tvrdenia schválené v súlade s daným nariadením.

V súčasnosti existuje už sedem schválených zdravotných tvrdení zameraných na športovcov a niekoľko ďalších, ktoré môžu byť relevantné^{49, 50}. Zdravotné tvrdenia zamerané na športovcov by mali byť podložené vedeckými dôkazmi špecifickými pre túto cieľovú skupinu, a nie pre všeobecnú populáciu. Existujú látky, pre ktoré neboli schválené tvrdenia⁵¹, pokiaľ ide o priaznivý účinok dotknutého výrobku pre športovcov, a to niekedy aj napriek pozitívnemu záveru úradu EFSA⁵², pretože sa usudzovalo, že z hľadiska zdravotnej politiky nie je tvrdenie prínosom pre všeobecnú populáciu (napr. „vysoký obsah sodíka“).

⁴⁹ Štúdia FCEC, časť 3.3.4.1.

⁵⁰ O tvrdeniach o kofeíne týkajúcich sa športovcov sa diskutuje. Panel úradu EFSA o dietetických výrobkoch, výžive a alergiách, 2011, Vedecké stanovisko k zoznamu zdravotných tvrdení v súlade s článkom 13 ods. 1 (ES) č. 1924/2006, Vestník EFSA (*EFSA Journal*), (2011) 9(4): 2054, Panel úradu EFSA o dietetických výrobkoch, výžive a alergiách, 2015, Vedecké stanovisko o bezpečnosti kofeínu, Vestník EFSA (*EFSA Journal*), (2015) 13(5): 4102.

⁵¹ Štúdia FCEC, časť 3.3.4.1.

⁵² EFSA, Vedecká a technická pomoc vo vzťahu k potravinám určeným pre športovcov, 29. septembra 2015, <http://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/871e>.

Informácie o označení potravín pre športovcov a ich určenom použití

V smernici 2009/39/ES sa okrem uvedenia určitých výživových vlastností vyžaduje aj to, aby boli potraviny spadajúce do jej rozsahu pôsobnosti určené na osobitné výživové účely a boli jednoznačne rozoznateľné od potravín na bežnú spotrebu. Na tomto základe označili prevádzkovatelia výrobok ako „potravinu pre športovcov“ alebo „výrobok vhodný pre športové činnosti“ a poskytli návod na použitie, pričom uviedli vhodné použitie výrobkov (napr. pred cvičením, počas neho alebo po cvičení).

V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 sa má povinne uviesť názov výrobku, a má to byť jeho názov podľa právnych predpisov, ak je stanovený na úrovni EÚ alebo na vnútroštátnej úrovni, alebo ak nie je stanovený, jeho zaužívaný názov alebo, ak sa takýto zaužívaný názov nepoužíva, opisný názov. Toto ustanovenie by sa vzťahovalo na označenie „potraviny pre športovcov“. Vo vzťahu k návodu na použitie sa v článku 9 ods. 1 písm. j) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 vyžaduje jeho povinné uvedenie, ak by bez poskytnutia takýchto informácií bolo pre spotrebiteľa ťažké potravinu správne použiť. Návod na použitie, ako sa uvádza v článku 27 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011, musí byť uvedený tak, aby umožňoval vhodné použitie potraviny. Okrem toho sa môžu spotrebiteľom poskytnúť dobrovoľné informácie o potravinách v súlade s kapitolou V nariadenia (EÚ) č. 1169/2011.

6.3. Aspekty týkajúce sa zloženia

Ako sa vysvetľuje v kapitole 4 bode 4.1 tejto správy, potraviny určené na osobitné výživové účely musia byť v súčasnosti v súlade so všeobecnou požiadavkou, aby ich zloženie bolo také, aby bol výrobok vhodný na určený osobitný výživový účel. Na základe rámca smernice 2009/39/ES je v prílohe k nariadeniu (ES) č. 953/2009⁵³ uvedený zoznam určitých kategórií látok, ktoré sa môžu pridať na osobitné výživové účely do určitých potravín na osobitné výživové účely vrátane potravín pre športovcov. Nie sú však stanovené žiadne osobitné ustanovenia týkajúce sa hodnôt týchto látok, keď sa pridajú.

Ak vezmeme do úvahy, že pre potraviny pre športovcov klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely neboli stanovené žiadne osobitné požiadavky týkajúce sa zloženia týchto potravín, na ich zloženie sa teda vzťahujú len uvedené požiadavky.

Po 20. júli 2016 sa budú potraviny pre športovcov klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely považovať v súlade s horizontálnymi predpismi potravinového práva buď za potravinové doplnky, ktoré spadajú do vymedzenia pojmu uvedeného v smernici 2002/46/ES, alebo za obohatené potraviny v súlade s nariadením (ES) č. 1925/2006.

V prípade obohatených potravín sa v článku 6 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1925/2006 stanovuje, že vitamíny a minerálne látky pridané do potravín sa majú v potravine nachádzať aspoň vo „významnom množstve“ podľa vymedzenia uvedeného v nariadení (EÚ) č. 1169/2011. Do potravín pre športovcov sa niekedy pridávajú vitamíny a minerálne látky v množstve nižšom, než je „významné množstvo“, aby sa zabezpečilo, že zloženie výrobku čo najlepšie reaguje na potreby tela pri vykonávaní

⁵³

Nariadenie Komisie (ES) č. 953/2009 z 13. októbra 2009 o látkach, ktoré sa na osobitné výživové účely môžu pridávať do potravín na špeciálne výživové použitie, Ú. v. EÚ L 269, 14.10.2009, s. 9.

určitej športovej činnosti. V tomto kontexte je potrebné vziať do úvahy, že v nariadení (ES) č. 1925/2006 je stanovená možnosť udeliť v odôvodnených prípadoch pre určité kategórie potravín výnimku z požiadavky „významného množstva“. V dôsledku toho existuje primeraný základ v súlade s nariadením (ES) č. 1925/2006, ktorý by umožnil, aby mohli potraviny pre športovcov, ktoré sú v súčasnosti klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, po 20. júli 2016 aj naďalej obsahovať menej ako významné množstvo vitamínov a minerálov.

Vzhľadom na pridanie látok iných, než sú vitamíny a minerálne látky, nedošlo až doteraz k žiadnej harmonizácii, pokiaľ ide o obohatené potraviny v zmysle nariadenia (ES) č. 1925/2006 a výživové doplnky v zmysle smernice 2002/46/ES. Členské štáty tak majú v súlade s článkami 34 až 36 Zmluvy o fungovaní Európskej únie⁵⁴ možnosť zaviesť vnútroštátne predpisy v tomto smere vo vzťahu k akýmkoľvek iným potravinovým výrobkom, ktoré sú dnes klasifikované ako výživové doplnky alebo obohatené potraviny. Ak majú členské štáty v úmysle prijať takéto predpisy, uplatňujú sa články 11 a 12 nariadenia (ES) č. 1925/2006. Situácia je podobná, aj pokiaľ ide o maximálny obsah vitamínov a minerálnych látok, v prípade ktorých tiež nedošlo k harmonizácii. Po 20. júli 2016, kedy sa budú potraviny pre športovcov, ktoré boli predtým klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, upravovať v horizontálnych predpisoch, sa budú takéto vnútroštátne predpisy vzťahovať na potraviny pre športovcov.

6.4. Aspekty týkajúce sa oznamovania vyžadovaného príslušnými vnútroštátnymi orgánmi

V článku 11 ods. 1 smernice 2009/39/ES sa v prípade potravín určených na osobitné výživové účely, ktoré nepatria do skupín uvedených v prílohe I k smernici, vyžaduje oznamovanie. V prílohe I sú uvedené osobitné skupiny potravín určených na osobitné výživové účely, pre ktoré sa vyžadovalo stanovenie osobitných ustanovení. Aj keď sú v tejto prílohe uvedené potraviny pre športovcov, neprijali sa žiadne osobitné predpisy. Z tohto dôvodu členské štáty zaviedli rôzne prístupy k oznamovaniu, pričom niektoré oznámenie v prípade potravín pre športovcov, ktoré sú klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, vyžadujú a niektoré ho nevyžadujú.

Po 20. júli 2016 budú musieť byť potraviny pre športovcov, ktoré boli predtým klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, v súlade s horizontálnymi predpismi o výživových doplnkoch alebo obohatených potravinách. V prípade výživových doplnkov a obohatených potravín môžu členské štáty vyžadovať oznamovanie na účely monitorovania. To, či sa bude v prípade potravín pre športovcov, ktoré boli predtým klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, vyžadovať prípadné opakované oznamovanie, bude závisieť od rozhodnutia členských štátov. Z tohto hľadiska je možné očakávať rozdiely, je však potrebné poznamenať, že už v kontexte smernice 2009/39/ES sa oznámenie nepovažuje za výrazné administratívne zaťaženie pre prevádzkovateľov⁵⁵.

6.5. Ďalšie aspekty

Po 20. júli 2016 budú mať všetky potraviny pre športovcov rovnaké právne postavenie. Posilnilo by to konkurenciu medzi výrobcami a súčasne by to malo kladný vplyv na konkurencieschopnosť dotknutého odvetvia. Môže to mať kladný

⁵⁴ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 47.

⁵⁵ Štúdia FCEC, časť 4.2.1.1.

vplyv na cenu potravín pre športovcov. Môže však dôjsť aj k určitému zápornému vplyvu na konkurencieschopnosť výrobcov v osobitnom odvetví potravín pre športovcov, ktorí v súčasnosti fungujú v súlade so smernicou 2009/39/ES a ktorí stratia svoje osobitné postavenie.

Náklady na zmenu označenia a opätovné oznámenie (ak sa zavedú povinnosti predložiť takéto oznámenia) nebudú významné, ale mohli by sa vyskytnúť dodatočné náklady vyplývajúce z určitého preformulovania potravín pre športovcov, ktoré sa v súčasnosti považujú za potraviny určené na osobitné výživové účely, s cieľom dosiahnuť súlad s požiadavkami nariadenia (ES) č. 1925/2006^{56,57,58}. Je možné očakávať aj dodatočné náklady v prípade potravín pre športovcov, ktoré sú v súčasnosti umiestnené na trhu v súlade so smernicou 2009/39/ES, v kontexte žiadostí o schválenie zdravotných tvrdení. Neočakávajú sa zmeny v postupoch príslušných orgánov pri presadzovaní predpisov v porovnaní so súčasnou situáciou⁵⁹.

7. ZHRNUTIE STANOVÍSK PRÍSLUŠNÝCH VNÚTROŠTÁTNÝCH ORGÁNOV A ZAJINTERISOVANÝCH STRÁN

Väčšina príslušných vnútroštátnych orgánov je presvedčená, že existujúce horizontálne predpisy potravinového práva sú buď pomerne vhodné alebo veľmi vhodné na regulovanie potravín pre športovcov⁶⁰. Šesť príslušných vnútroštátnych orgánov uznalo potrebu osobitných predpisov pre potraviny pre športovcov⁶¹.

Prevádzkovatelia sa jasne rozchádzajú v otázke, či sú potrebné osobitné právne predpisy pre potraviny pre športovcov alebo či by sa mali potraviny pre športovcov upravovať horizontálnymi predpismi potravinového práva⁶².

Jedna skupina z daného odvetvia, ktorá podporuje osobitné ustanovenia, by chcela zavedením osobitných požiadaviek v oblasti vymedzenia pojmov, zloženia a informovania týkajúcich sa potravín pre športovcov zabezpečiť, aby boli takéto potravinové výrobky jednoznačne rozoznatel'né od bežných potravín. Podľa tejto skupiny nie je možné pri súčasných horizontálnych predpisoch potravinového práva zaručiť kvalitu výrobku vrátane jeho bezpečnosti a vhodnosti pre cieľovú skupinu a náležité poskytovanie informácií o potravinách pre športovcov, najmä pokiaľ ide o nariadenie (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach. V stanovisku tejto skupiny sa uvádza, že by to odradilo od inovácií, pretože schválenie nových zdravotných tvrdení môže byť mimo možností prevádzkovateľov⁶³.

⁵⁶ Prevádzkovatelia hlásili náklady na jednotlivé zmeny označenia v prípade potravín pre športovcov, ktoré sa predtým umiestnili na trh ako dietetické potraviny. Bolo tiež hlásené, že prevádzkovatelia pravidelne menia označenie svojich výrobkov, štúdia FCEC, časť 4.2.1.1.

⁵⁷ Potreba preformulovania by mohla vyplynúť aj z niektorých vnútroštátnych ustanovení, napr. vo vzťahu k maximálnemu množstvu vitamínov a minerálnych látok vo výživových doplnkoch, čo bude mať vplyv na potraviny pre športovcov až po zrušení smernice 2009/39/ES, štúdia FCEC, časť 4.2.1.1.

⁵⁸ Takéto náklady môžu mať vyšší proporcionálny vplyv na malé a stredné podniky, než na veľké subjekty, štúdia FCEC, časť 4.2.2.

⁵⁹ Na základe prieskumu vykonaného medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi 41 % z nich nepredpokladalo žiadne zmeny v postupoch pri presadzovaní predpisov v rámci tejto možnosti a 18 % predpokladá len malé zmeny. Osem príslušných orgánov (36 % respondentov) predpokladá mierne zmeny v rámci tejto možnosti a jeden predpokladá veľké zmeny (štúdia FCEC, časť 4.4.2.1).

⁶⁰ Štúdia FCEC, časť 4.4.1.1.

⁶¹ Štúdia FCEC, časť 4.1.2.1.

⁶² Tieto rozdiely je možné pozorovať v celej štúdii FCEC.

⁶³ Štúdia FCEC, časť 4.2.3.

Na druhej strane ďalšia skupina v danom odvetví sa nazdáva, že príslušné horizontálne predpisy potravinového práva sú dostatočné na riadenie rôznych aspektov (napr. bezpečnosti a zloženia potravín a informovania o nich) týkajúcich sa potravín pre športovcov a že neexistencia osobitných právnych predpisov zabraňuje vyhľadávaniu najvýhodnejších právnych predpisov (tzv. legislation shopping). Podľa jej názoru potraviny pre športovcov nie sú určené pre určité skupiny zraniteľných osôb, ale pre širokú škálu obyvateľstva, ktorá sa venuje športovým činnostiam na rôzne účely (napr. športovci na profesionálne účely, príležitostní a rekreační športovci na účely telesného a duševného zdravia). Táto skupina prevádzkovateľov je presvedčená, že zavedenie osobitných predpisov vrátane vymedzenia pojmov v prípade potravín pre športovcov by mohlo viesť k vzniku nadmerného množstva ustanovení, čo by malo negatívny vplyv na inováciu⁶⁴. Táto skupina prevádzkovateľov si však myslí, že niektoré osobitné aspekty, najmä pokiaľ ide o výživové a zdravotné tvrdenia, sa v rámci horizontálnych predpisov potravinového práva neriešia primeraným spôsobom.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov majú vo všeobecnosti záujem o to, aby právne predpisy, či už horizontálne alebo osobitné, v prípade potravín pre športovcov primeraným spôsobom umožňovali poskytovanie relevantných informácií, pričom sa má osobitná pozornosť venovať výživovým vlastnostiam a určenému použitiu. Zhodnú sa aj v tom, že určité opatrenia zavedené na vnútroštátnej úrovni, napríklad pokiaľ ide o výživové doplnky a obohatené potraviny, môžu viesť k vzniku prekážok na vnútornom trhu a mali by negatívny vplyv na cezhraničný obchod v EÚ⁶⁵.

Nakoniec je potrebné spomenúť, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov poukázali na problém používania dopingových látok. Tento problém sa však netýka európskych právnych predpisov v oblasti potravín a mal by sa riešiť na základe medzinárodných a dobrovoľných noriem⁶⁶.

8. ZÁVER

Existujú jasné náznaky, že šport sa stal rozšírenou aktivitou širokej verejnosti. V dôsledku toho je ťažko možno charakterizovať ľudí, ktorí sa venujú športovej činnosti, ako osobitnú zraniteľnú skupinu spotrebiteľov, ale skôr ako cieľovú skupinu širokej verejnosti, ktorá je chránená na príslušnej úrovni horizontálnymi právnymi predpismi.

Z hľadiska zvyšujúcej sa komplexnosti horizontálnych predpisov potravinového práva dosiahnutej za posledné roky je príslušný legislatívny rámec pripravený zabezpečiť, aby mohli potraviny pre športovcov, ktoré sú v súčasnosti klasifikované ako potraviny určené na osobitné výživové účely, zostať na trhu a mohli tam fungovať. Horizontálne predpisy potravinového práva poskytujú pre tieto výrobky potrebné záruky z hľadiska potravinovej bezpečnosti, zloženia potravín, informovania spotrebiteľa a právnej istoty. V dôsledku toho sa nielenže budú na všetky potravinové výrobky pre športovcov vzťahovať rovnaké legislatívne požiadavky, ale budú mať aj tú istú úroveň harmonizácie ako iné potraviny spadajúce pod horizontálne predpisy potravinového práva. Očakáva sa, že prostredníctvom

⁶⁴ Štúdia FCEC, časť 4.2.3.

⁶⁵ Štúdia FCEC, časť 4.1.2.2.

⁶⁶ Štúdia o prevencii doping, Európska komisia, 12. decembra 2014, <http://bookshop.europa.eu/en/study-on-doping-prevention-pbNC0514065/>.

zjednodušenia a sprehl'adnenia právneho rámca, ktorý sa vzťahuje na potraviny pre športovcov, sa zvýši právna istota a obmedzí sa súčasná rozdrobenosť vyplývajúca z rôznych právnych rámcov.

Na základe tejto analýzy je možné dospieť k záveru, že nie sú potrebné osobitné ustanovenia týkajúce sa potravín určených pre športovcov. Potraviny pre športovcov však môžu napriek tomu zahŕňať určité prvky osobitosti a analýza v tejto správe ukazuje, že je možné, že ich Komisia bude musieť zohľadniť pri uplatňovaní a vykonávaní horizontálnych predpisov tak, aby sa tieto osobitosti dostatočne zohľadnili. Komisia zabezpečí správne uplatňovanie horizontálnych právnych predpisov a bude monitorovať vývoj po 20. júli 2016.